

Одеський національний медичний університет

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З ВСЕУКРАЇНСЬКОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 65-річчю
від дня заснування стоматологічного
факультету ОНМедУ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СТОМАТОЛОГІЇ

19 вересня 2023 року
Тези доповідей

Одеський національний медичний університет

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ З
ВСЕУКРАЇНСЬКОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 65-річчю від дня заснування
стоматологічного факультету ОНМедУ**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
СТОМАТОЛОГІЇ**

19 вересня 2023 року

Тези доповідей

УДК 616.31 (477.7425) (043.2)

Головний редактор:

ректор, академік НАМН України,
професор Валерій ЗАПОРОЖАН

Заступник голови:

декан стоматологічного факультету,
доцент Володимир ВАЛЬДА

Редакційна колегія:

професор Станіслав ШНАЙДЕР
професор Василь СКИБА
професор Анатолій ГУЛЮК
професор Володимир ГОРОХІВСЬКИЙ
професор Павло РОЖКО
професор Оксана ДЄНЬГА
професор Сергій ПУХЛІК
професор Анастасія ДЄНЬГА

Технічні секретарі:

Тетяна ПРИБОЛОВЕЦЬ
Владислав ЛИСЕНКО

Актуальні питання стоматології: наук.-практ. конф. з всеукраїнською участю, присвячена 65-річчю від дня заснування стоматологічного факультету ОНМедУ. Одеса, 19 вересня 2023 року: тези доп. - Електронне видання. - Одеса: ОНМедУ, 2023, - 105 с.

У тезах доповідей всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 65-річчю від дня заснування стоматологічного факультету ОНМедУ, наведено матеріали учасників зібрання, а також іменний покажчик доповідачів.

УДК 616.31 (477.7425) (043.2)

Секція оториноларінгології

Особливості викладання оториноларінгології на стоматологічному факультеті

Пухлік С.М., Тітаренко О.В., Добронравова І.В.

Одеський національний медичний університет, Одеса, Україна

Вступ. Курс оториноларінгології ОНМедУ викладається на стоматологічному та міжнародному факультетах на основі робочих програм, які розроблені відповідно до освітньо-професійної програми «Стоматологія» та сучасних стандартів лікування гострих запальних захворювань ЛОР - органів [1]. Особливістю сучасних навчальних програм є практично-орієнтований підхід, тобто формування у студентів спеціальних та практичних компетенцій, які необхідні для їх подальшої лікарської діяльності. Майбутні лікарі стоматологи насамперед мотивовані на формування професійних компетенцій за своєю спеціальністю, вони не будуть діагностувати і лікувати різноманітну ЛОР патологію, але, тим не менш, вони повинні отримати і засвоїти необхідний обсяг теоретичних знань з клінічної анатомії та фізіології суміжних органів, навчитися обстежити хворих з найбільш частою запальною патологією гортані, вуха, особливо в екстрених випадках; грамотно надавати першу лікарську допомогу.

Ціль роботи. Метою співробітників кафедри під час викладання оториноларінгології студентам стоматологічного факультету є підвищення ефективності та результативності педагогічного процесу. Для досягнення цієї мети ми ставимо такі завдання: мотивація студентів стоматологічного профілю на вивчення курсу оториноларінгології, застосування інноваційних технологій та активних методів навчання; демонстрація інноваційних методик у діагностиці та лікуванні ЛОР захворювань; самостійна робота студентів; формування у

студентів професійних компетенцій, які необхідні для діагностики основної отоларингологічної патології та надання першої лікарської допомоги [2].

Матеріали та методи. Відразу слід сказати, що для повноцінного вивчення спеціальності кафедра надає студентам весь електронний банк методичної літератури, що включає тексти, мультимедійні презентації лекцій, практичних занять, тем СРС, поточні та підсумкові тестові завдання, перелік питань з кожної теми. Ці матеріали присутні в електронній бібліотеці університету, і студент у будь-який момент може одержати необхідну інформацію. З першої лекції та з першого практичного заняття ми мотивуємо студентів стоматологічного профілю на вивчення курсу оториноларингології. Звертається увага на тісне анатомічне сусідство порожнини рота, порожнини носа та біляносових пазух. Слід підкреслити, що оториноларингологія є суміжною спеціальністю для лікарів стоматологів і найчастіше лікування пацієнтів із запальними захворюваннями та травмами здійснюється лікарями цих спеціальностей спільно. Так, наприклад, запальний процес порожнини рота може залучати біляносові пазухи, що може призводити до небезпечних внутрішньочерепних і орбітальних ускладнень. Особлива увага приділяється онкологічним захворюванням щелепно-лицьової області, порожнини носа та біляносових пазух носа, при яких симптоматика може маскувати клінічну картину небезпечного ураження даної анатомічної локалізації. Порушення носового дихання, яке виникає на тлі хронічних ринітів, назофарингітів, особливо у дитячому віці, призводить до формування неправильного прикусу та дефектам розвитку щелепно-лицьової ділянки [3]. На практичних заняттях ми обговорюємо можливу одонтогенну етіологію риносинуситів, акцентуємо увагу на синдромних захворюваннях, при яких уражаються як ЛОР органи, так і порожнина рота, слинні залози (синдром Шегрена, хвороба Бехчета). Усі лекції супроводжуються мультимедійними презентаціями. На практичних заняттях також показуються комп'ютерні презентації, відеофільми з методів обстеження та типових операцій на ЛОР органах. Студенти мають можливість бути присутніми у оглядовому кабінеті при первинному прийомі хворих, в

операційній, спостерігати пацієнтів у перев'язній у післяопераційному періоді. Все це дозволяє мобілізувати увагу, інтерес здобувачів вищої освіти та стимулює їхню пізнавальну діяльність. Одним із шляхів підвищення якості підготовки фахівців є переорієнтація освітнього процесу із завдань трансляції знань та досвіду на завдання навчання студентів навичкам їх самостійного набуття. У зв'язку з цим наша кафедра приділяє велику увагу самостійній роботі студентів як в аудиторії (під керівництвом викладача), так і в позааудиторний час. Самостійна робота в аудиторії проводиться, як правило, в активній – професійній формі. Студентам пропонуються для вирішення різноманітні ситуаційні завдання, написання історії хвороби. У позааудиторний час у рамках самостійної роботи студенти готують комп'ютерні презентації та реферати з питань, які запропоновані викладачами. Особлива увага приділяється формуванню компетенцій, які необхідні щодо надання першої лікарської допомоги при носових кровотечах, стенозах гортані [4]. У навчальній кімнаті на муляжах відпрацьовуються практичні навички: передня тампонада носа, операції конікотомія, трахеотомія. Відпрацьовуються також такі практичні навички, як ендоскопічні методи дослідження ЛОР органів, проведення туалету вуха, змащення лікарськими препаратами слизової оболонки носа, глотки, видалення сторонніх тіл, принципи анестезії в отоларингології тощо.

Результати та обговорення. У процесі навчання використовується поточний тестовий контроль та опитування студентів. На іспиті проводиться підсумковий контроль у вигляді написання тестів типу «Крок-2», усної відповіді за основними розділами оториноларингології. Вирішення ситуаційного завдання.

Висновки. Необхідно зазначити, що використання інноваційних технологій та активних методів навчання, демонстрація викладачами сучасних прийомів діагностики та лікування ЛОР захворювань та стимуляція самостійної роботи студентів сприяють підвищенню ефективності та результативності навчального процесу та якості підготовки студентів стоматологів.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ СТОМАТОЛОГІЇ.....	3
Комбіноване використання шкірно-м'язового клапотя грудної клітини та круглого шкірно-жирового клапотя за В.П. Філатовим в усуненні дефектів вогнепального походження, Гулюк А.Г, Педченко Д.М.....	3
Історія кафедри терапевтичної стоматології, Скиба В.Я, Івченко Н.А.....	5
Відновлення кісткового пародонтального дефекту біологічно активним матриксом в експерименті, Вишневська Г.О.....	8
Розвиток здібностей здобувачів освіти, як один із факторів процесу навчання, Крикляс К.В., Крикляс В. Г., Дмитрієва Н.Б.....	12
Особливості навчання студентів стоматологів-ортопедів у воєнний час, Рожко П.Д., Чередниченко А.В., Лисенко В.В.....	17
Вплив ортодонтичного лікування на стан порожнини рота, Сулова О.В., Кордонець О.Л., Желізняк Н.А.....	21
Шляхи розвитку медичного освітнього процесу в умовах сучасності, Янішен І.В., Кричка Н.В.....	23
Оцінка структурно-функціонального стану кісткової тканини дітей шкільного віку хворих на епілепсію, Деньга О.В., Коновалов М.Ф., Новікова Ж.О.....	25
Показники статичних та динамічних оклюзійних вимірів т-скан у ортодонтичних пацієнтів Коваль С.М., Коваль С.С.....	29
Впровадження експертної системи з діагностики пульпіту в освітній процес, Гаджула Н. Г., Шінкарук-Диковицька М. М., Ковальчук Л. О.....	30

Досвід лікування переломів вилицеорбітального комплексу, Парасочкіна В.В.....	33
Деякі аспекти формування професійного клінічного мислення у студентів стоматологічного факультету, Горб-Гаврильченко І.В.....	34
Біохімічні показники ротової рідини у дітей з основними стоматологічними захворюваннями на тлі надмірної маси тіла, Цушко І.О., Лабунець О.В.....	36
Аналіз ефективності використання методу полімеразної ланцюгової реакції для діагностики деструкції тканин пародонту у хворих на цукровий діабет та планування лікувальних заходів Світлична О.М., Кленовська С.В., Саввова А.О., Сеннікова Г.М., Лисенко Т.О.....	40
Актуальні напрями дослідження в терапевтичній стоматології, Строченко Є.О.....	42
Біохімічні показники ясен щурів при експериментальному моделюванні пародонтиту на тлі аліментарного дефіциту Вітаміну-Д, Сухомейло Д. О., Рейзвіх О. Е., Христова М.Т.....	44
Вміст лактату в раковій пухлині при застосуванні регіонарної гіперглікемії, Лунгу К. В., Лунгу В.І.....	47
Мікроядра ексфолюативних клітин букального епітелію як маркер мутагенного ефекту цитостатиків, Лунгу К. В., Лунгу В.І.....	50
Стоматологічний статус дітей з сенсорною депривацією зору, Шпак С. В. , Деньга О. В.....	52
Дослідження впливу препаратів Мерказоліл та L-Тироксин на терміни прорізування зубів у Щурів, Гороховський В.В.....	55
Проблема поширеності паління серед осіб підліткового та юнацького віку, Лісецька І.С.....	56
СЕКЦІЯ ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ.....	60
Особливості викладання оториноларингології на стоматологічному факультеті, Пухлік С.М., Тітаренко О.В., Добронравова І.В.....	60

Фоніатричні порушення при одонтогенних синуситах. Особливості викладання, Пухлік С.М., Добронравова І.В., Тітаренко О.В.....	63
Визначення та структура причин ротового дихання у дітей з зубощелепними аномаліями, Дєдикова І.В.....	66
Лікування запальних захворювань лімфоглоткового кільця з метою профілактики карієсу, Чернишева І.Е.....	69
Клінічні види та ознаки злоякісного новоутворення шкіри зовнішнього носа та обличчя, Євчева А.Ф.....	71
Вивчення мікроорганізмів, які утворюють біоплівки при патології ротоглотки та шляхи корекції біоценозу, Пухлік С.М., Щелкунов О.П., Щелкунов О.А.....	72
Гіпертрофія шилоподібних відростків скроневої кістки, однобічні болі в горлі, С.М. Пухлик, А.П. Щелкунов, О.А. Щелкунов.....	76
Профілактичне застосування респіраторного пробіотика streptococcus salivarius K12 у хворих з рекурентними тонзилітами, Тагунова І. К., Пухлик С. М., Андрєєв О. В., Богданов К. Г.....	78
Оцінка операції тонзилектомії відносно різних видів знеболювання та з урахуванням застосування гемостатичної підтримки, Колесніченко В.В.....	81
Динаміка зміни функціонального стану фагоцитарної системи нейтрофілів у хворих на цілорічний алергічний риніт, Богданов В. К.....	83
Комплексна оцінка стану злоякісних новоутворень шкіри зовнішнього носа, Євчева А.Ф.....	84
Клінічні види та ознаки злоякісного новоутворення шкіри зовнішнього носа та обличчя, Євчева А. Ф.....	87
Анатомічні та фізіологічні особливості будови ротоглотки в розрізі частоти розвитку злоякісних їх захворювань,Євчев Ф.Д. Пухлік С. М. ,Вальда В.В., Пилипюк М.В. Євчева А.Ф.....	89

Клінічна симптоматика та лікування злоякісних новоутворень ротоглотки, Євчев Ф.Д., Пилипюк М.В., Пухлік С. М., Євчева А.Ф.....	94
Особливості клініки та діагностики раку ротоглотки, Пухлік С.М.....	96
Основні причини розвитку злоякісних пухлин шкіри зовнішнього носа, обличчя та тулубу, Пухлік С. М., Євчева А.Ф.....	98
Гіпертрофія лімфоїдної тканини глоткового кільця на фоні гіпомагніємії у дітей. Методи корекції, Андрєєв О. В., Пухлік С. М., Тагунова І. К., Богданов К. Г.....	100
Динаміка зміни деяких показників клітинного імунітету барабанної порожнини під час лікування секреторного середнього отита, Богданов К. Г., Тагунова І. К., Андрєєв О. В., Богданов В. К.....	102

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СТОМАТОЛОГІЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ З ВСЕУКРАЇНСЬКОЮ
УЧАСТЮ,

присвячена 65-річчю від дня заснування
стоматологічного факультету ОНМедУ

19 вересня 2023 року

Тези доповідей

Провідний редактор О. В. Бровкін

Редактор А. А. Гречанова

Художній редактор А. В. Попов

Технічний редактор Р. В. Мерешков

Коректор О. В. Титова

Видання можна знайти

в репозиторії Одеського національного медичного
університету за посиланням <https://repo.odmu.edu.ua>

Електронне видання Формат 60x84/8.

Ум. друк. арк. 12,71 Зам 2579.

Одеський національний медичний університет

65082, Одеса, Валіховський пров., 2.

Тел: (048) 723-42-49, факс: (048) 723-22-15

e-mail: office@onmedu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №668 від 13.11.2001

